

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr. 158/21.05.18
CEB

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-3256 din 31.05 2018
La nr. 158 din 21 mai 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului legii privind scutirea de taxa pe valoarea adăugată, taxa vamală și de taxa pentru efectuarea procedurilor vamale a mărfurilor și a serviciilor importate și/sau livrate pentru reconstrucția „Casei Municipale de cultură din Comrat” în mun.Comrat, UTA Găgăuzia.

Anexă: 3 (trei) file.

Director

Bogdan ZUMBREANU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>1298</u>
" <u>05</u> "	<u>06</u> 20 <u>18</u>
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5084 din 31.05.2018

la proiectul de lege privind scutirea de taxă pe valoarea adăugată, taxă vamală și de taxă pentru efectuarea procedurilor vamale a mărfurilor și serviciilor importate și/sau livrate pentru reconstrucția „Casei Municipale de cultură din Comrat” în mun.Comrat, UTA Găgăuzia

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;

- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

Totodată, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie nu se regăsește pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, ceea ce constituie o abatere de la prevederile legale cu privire la transparența procesului de elaborare a deciziilor, statuate la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Deși proiectul a fost elaborat cu abateri de la normele legale cu privire la transparența în procesul decizional, părțile interesate au avut acces la proiect și materialele aferente acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Proiectul de lege are drept scop scutirea de taxă pe valoarea adăugată, taxă vamală și de taxă pentru efectuarea procedurilor vamale a mărfurilor și serviciilor importate și/sau livrate pentru reconstrucția „Casei Municipale de cultură din Comrat” în mun.Comrat, UTA Găgăuzia.

Proiectul conține în anexă lista mărfurilor importate și/sau livrate, precum și lista serviciilor importate și/sau livrate pentru reconstrucția Casa Municipală de Cultură Comrat în UTA Găgăuzia, mun.Comrat, pe str.Lenin 196, cu scutire de taxa pe valoare adăugată, taxa vamală și taxa pentru efectuarea procedurilor vamale.

Potrivit autorului proiectului „implementarea proiectului dat este esențial pentru Autonomia Găgăuză, dat fiind faptul că Casa de Cultură municipală este situată în capitala Autonomiei, toate evenimentele solemne, adunări festive, repetițiile și piesele de teatru, rulara filmelor se desfășoară în incinta acestui edificiu”.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Interesul public constă în reconstrucția „Casei Municipale de cultură din Comrat” în mun.Comrat, UTA Găgăuzia, care are o menire culturală și socială importantă pentru comunitatea din regiune.

Însă, proiectul promovează în mod direct interesul antreprenorilor vizați în reconstrucția Casei Municipale de cultură din Comrat caer vor beneficia de scutirea mărfurilor și a serviciilor importate și/sau livrate necesare pentru reconstrucția Casei de Cultură.

Astfel, analizând, per ansamblu proiectul, se poate concluziona că, pe de o parte, este promovat

interesul public de dezvoltare a culturii în regiune prin reconstrucția Casei de Cultură, iar pe de altă parte, sunt promovate interesele întreprinderilor prin acordarea scutirilor de la plata taxei vamale, a taxei pe valoarea adăugată și a taxei pentru efectuarea procedurilor vamale la importul mărfurilor și/sau a serviciilor necesare pentru reconstrucția Casei de Cultură.

În acest sens, se poate menționa că proiectul promovează o excepție de la regula generală de achitare a taxelor legal instituite conform procedurilor în vigoare și instituie un precedent judiciar periculos, fapt ce va impulsiona înaintarea solicitărilor de acest gen.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului și evidențiind elementele noi pe care le introduce proiectul în raport cu reglementările existente.

Prin urmare, nota informativă a proiectului întrunește condițiile menționate în art.20 din Legea nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

Totuși, considerăm că autorul proiectului în nota informativă nu distinge prin evidențierea caracterului de excepție al normelor din proiect, precum și nu redă eventuale efecte negative ulterior aprobării proiectului.

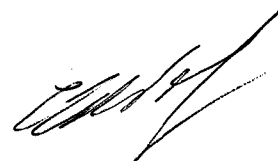
Ținând cont că proiectul aduce beneficii ambelor părți (populația care va beneficia de o Casă de Cultură renovată și antreprenorii) acesta constituie premisă pentru solicitarea de la scutirea de la plata taxelor legale în acest sens și a altor subiecți de drept cointeresați.

În aceste condiții, vor fi create condiții prielnice de a găsi pârghii legale de eschivare de la plata taxelor legale cu invocarea unui scop nobil (construcție, reconstrucție, ș.a.).

Menționăm acestea și atragem atenția legiuitorului la faptul că la moment cadrul legal național este lacunar și nu conține norme exprese care să conțină reguli clare, transparente care să reglementeze modalitatea de solicitare a unor astfel de scutiri, precum și asigurarea verificării post-introducere în țară a condițiilor de utilizare a mărfurilor și serviciilor introduse.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări*

necesită cheltuieli financiare și de altă natură".

În mod direct implementarea proiectului prenotat nu presupune alocarea de mijloace financiare din bugetul de stat.

Cu toate acestea, reieșind din normele ce sunt propuse în proiect constatăm că bugetul de stat va avea de suferit prin neplata taxelor legale instituite (taxa pe valoarea adăugată, taxa vamală și taxa pentru efectuarea procedurilor vamale).

În acest sens menționăm că nota informativă este lacunară la aspectul privind suma mijloacelor financiare de care bugetul de stat va fi lipsit la importul mărfurilor și la prestarea serviciilor respective.

Astfel, este dificilă aprecierea prin comparare a sumei mijloacelor financiare ce nu va fi defalcată în bugetul de stat în raport cu impactul financiar produs prin reconstrucția Casei de Cultură din mun.Comrat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *"textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

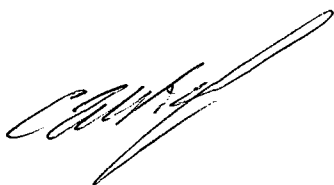
Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul legii reglementează în mod indirect activitatea Serviciului Vamal care urmează să aplice prevederile actului legislativ de excepție prin instituirea măsurilor necesare care vor asigura importul și/sau livrarea mărfurilor și serviciilor pentru reconstrucția Casei Municipale de Cultură Comrat în UTA Găgăuzia.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului, pe de o parte, nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Pe de altă parte, stabilindu-se anumite excepții de la regula generală, prevederile proiectului promovează interesele unor subiecți direcți cointeresați în aprobarea proiectului, ceea ce poate fi considerată ca o discriminare a altor subiecți aflați într-o situație juridică similară, ceea ce va crește numărul solicitărilor de acest gen. În cazul în care o altă solicitare nu va fi acceptată, atunci se va putea menționa că prevederile proiectului respectiv au favorizat o categorie de subiecți în detrimentul altelei.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de lege înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a fost elaborat în vederea scutirii de la taxa pe valoarea adăugată, taxa vamală și taxa pentru efectuarea procedurilor vamale a mărfurilor și serviciilor importate și/sau livrate pentru reconstrucția „Casei Municipale de cultură din Comrat” în mun.Comrat, UTA Găgăuzia.

Astfel, prin proiect sunt aprobate listele mărfurilor și a serviciilor importate și/sau livrate pentru reconstrucția Casei Municipale de Cultură Comrat în UTA Găgăuzia, mun.Comrat, str.Lenina 196 cu scutirea de la plata taxei pe valoarea adăugată, taxei vamale și taxei pentru efectuarea procedurilor vamale.

Potrivit autorului *„obiectul care are de a fi reconstruit are o menire culturală și socială importantă pentru comunitatea din regiune”*.

Deși, pe de o parte, interesul public este asigurat prin dezvoltarea culturii în regiune, pe de altă parte, proiectele de acest gen tind să impulsioneze cetățenii în nerespectarea cadrului legal în ceea ce privește achitarea drepturilor de import și, prin căi legale, tind să eludeze aplicarea cadrului legal general.

În acest sens, proiectul va crea bază legală de solicitare a scutirilor de acest fel și de către alți subiecți de drept.

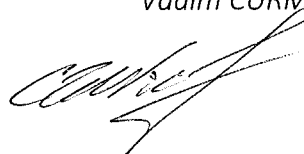
În acest context, legiuitorul urmează să examineze minuțios și să trateze pe „picior de egalitate” fiecare subiect de drept aflat în aceeași situație juridică, iar promovarea proiectului să fie analizată din perspectiva asigurării interesului public general.

Totodată, considerăm că se impune a fi completată nota informativă cu informația privind suma drepturilor de import ce urmează să fie scutită întreprinderea menționată în proiect.

31.05.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI, Șef secție

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'CURMEI', written over the printed name.